

«Тренінг – ефективний крок до розвитку компетентностей особистості»

Предмет “Громадянська освіта”

**Лілія ЯРОШЕНКО,
викладач ЗП(ПТ)О
“Чугуївський регіональний
центр професійної освіти
Харківської області”**

«Що таке тренінг?»

Тренінг являє собою програму різноманітних вправ, що планомірно виконується з метою формування та вдосконалення вмінь та навичок, підвищення ефективності трудової (та іншої) діяльності.

Переваги тренінгових технологій

- навчання у зручних умовах;
- створення ситуації успіху;
- використання демократичних принципів навчання;
- активне застосовування теоретичних знань на практиці;
- дослідження складних ситуацій чи проблем у невимушеній обстановці;
- вироблення здібностей до колективних рішень;
- усвідомлення власної значущості серед одногрупників;
- придбання навичок у вирішенні конфліктів;
- формування почуттів довіри одне до одного, до нових ідей, нової інформації;
- розвиток здібностей до компромісів.

Приклади положень до блоку «Правила»

- **цінувати час;**
- **говорити по черзі;**
- **говорити чітко, коротко, по темі;**
- **використовувати знання отримані протягом життя;**
- **бути позитивним;**
- **бути активним.**

- **Компетентність спілкування державною мовою** для розуміння україномовних текстів різних жанрів, вміння висловлювати власну думку, для спілкування під час пояснення навчального матеріалу;
- **Загальнокультурна компетентність** для вдосконалення формування розуміння про важливість правових та інформаційних знань;
- **Соціальна та громадянська компетентності** для розуміння важливості вивчення соціальних процесів у своїй країні та за її межами; формування активної громадської позиції;
- **Математична компетентність** – побудова логічного ланцюжка подій та вміння встановлювати причинно-наслідкові зв'язки;
- **Інформаційна компетентність** – виявлення джерела й авторів інформації.

Компетенція ЄПСЛ

1. <https://mitrax.com.ua/uk/blog/%D1%94spl-shho-cze-take-jogo-struktura-ta-povnovazhennya/>
2. https://stud.com.ua/35832/pravo/kompetentsiya_yevropeyskogo_sudu_p_rav_lyudini_vidi_analizovanih_superechok_rishennya_sudu

Умови звернення до ЄСПЛ

1. <https://minjust.gov.ua/m/poryadok-zvernennya-do-evrosudu-z-prav-lyudini>
2. <http://kdkako.com.ua/osnovni-kroky-zvernenia-do-espl/>

Приклади завдань для груп

I група

- **Яка компетенція ЄПСЛ? Умови подання скарги до ЄСПЛ**
- **Які умови звернення до ЄСПЛ?**

II група

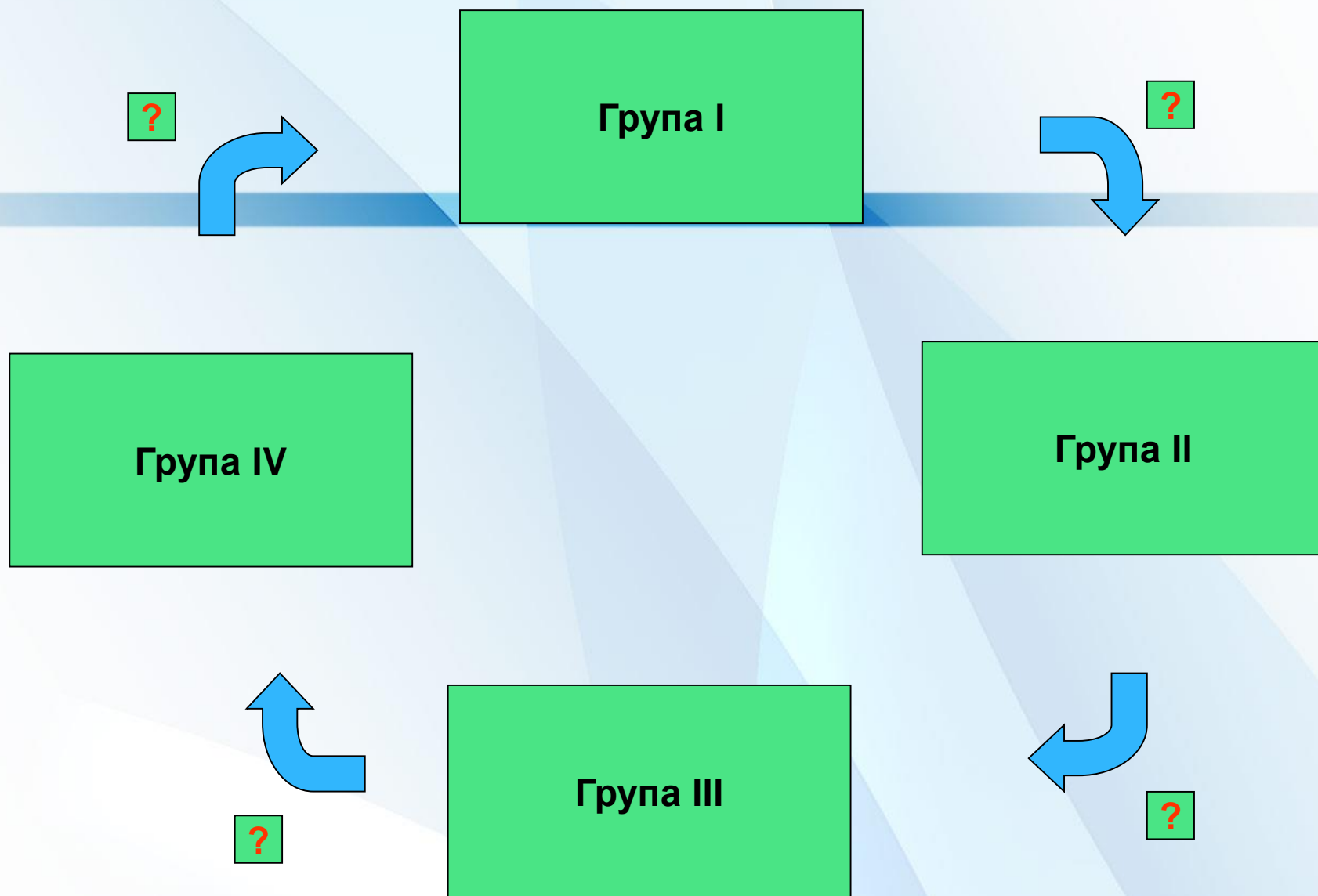
- **Хто має право на звернення до ЄПСЛ?**
- **Якими мають бути дії держави?**

III група

- **Як правильно оформити заяву до ЄСПЛ?**
- **Плата за звернення до Суду**

IV група

- **Які заяви не розглядає ЄСПЛ ?**

Приклади завдань

Завдання № 1.

Визначте, які з нижче запропонованих тверджень є правильними. Якщо твердження не є правильним, то поясніть у чому полягає його неправильність.

1. Європейський Суд з прав людини – міжнародний судовий орган, юрисдикція якого поширюється на всі держави-члени Ради Європи, що ратифікували Конвенцію про захист прав людини Конвенцію про захист прав людини , і включає всі питання, які стосуються тлумачення і застосування конвенції, включаючи міждержавні справи і скарги окремих осіб.
2. Суд не розглядає заяви, спрямовані проти приватних осіб або недержавних інституцій.
3. ЄСПЛ виконує функції національного суду та має право скасовувати або змінювати рішення національних судів.
4. Суд приймає заяви до розгляду лише після того, як були використані усі внутрішні засоби юридичного захисту.

Завдання № 2.

Визначте підставу для неприйняття ЄСПЛ скарги до розгляду.

Громадянин України Харченко уклав із фондом «Відродження Харківщини» договір, за яким виконав на замовлення фонду робіт на суму 100 тисяч гривень. Належної оплати не отримав. Пройшов як позивач усі судові інстанції, всі суди програв. Звернувся із відповідною скаргою до ЄСПЛ. Скарга до розгляду прийнята не була.

Вправа «Точка зору»

Завдання за варіантами

Завдання 1: Інсценувати розмову матері (батька) й доньки (сина) при виникненні конфліктної ситуації побутового характеру.

Завдання 2: Інсценувати розмову робітників з рівними правами та обов'язками при виникненні конфліктної ситуації професійного характеру.

Вправа «Конфлікт»

Навести приклади конфлікту, асоціації, які виникають у зв'язку з визначенням поняття «конфлікт».

Дати відповіді на запитання:

- Чи є у конфліктів позитивні сторони чи розвиваючі аспекти?
- Чи можуть конфлікти призвести до чогось продуктивного?

Вправа: «Самопрезентація «Хто Я?»»

- Завдання 1. Зобразити себе на малюнку. Продумати розповідь про себе.
- Вказати свої якості, позитивні та негативні (за бажанням).

Вправа: «Самопрезентація «Хто Я?»»

- Завдання 2. Зобразити на малюнку себе в обраній професії. Пояснити вибір професії.

Вправа “Ланцюжок професій”

?

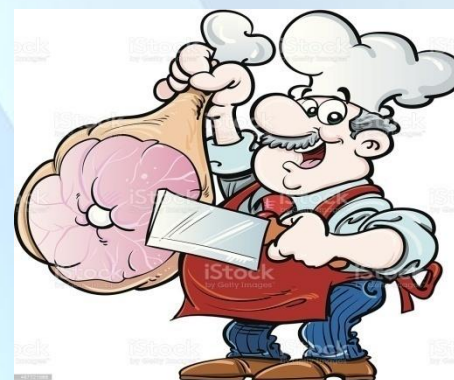
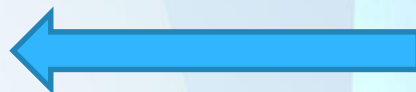
Що спільного?

?

?

Вправа: «Ситуація успіху»

Завдання

Уявіть, що через кілька років ви будете мати значне зростання своєї професійної кар'єри:

- Яка це буде посада?
- Що треба зробити вам, щоб досягти такої кар'єри?

Вправа: «Мої професійні компетентності»

Завдання: Визначити 5 компетентностей, які, на вашу, думку є пріоритетними для вашого професійного розвитку. Розташуйте їх від найважливіших до менш важливих.

Обговоріть у групі (групах) наступні запитання:

1. Чи вдалося вам побудувати рейтинг компетентностей (умінь, навичок)?
2. З якими труднощами ви зіткнулися?
3. Чому важливо визначити пріоритетні уміння для обраної професії?
4. Чи співпали ваші думки з думками ваших одногрупників? (Якщо ні, то можливо проведення дискусії щодо пріоритетних компетентностей)

Вправа «Пошук роботодавця»

I етап. Обговорення питань, пов'язаних з пошуком роботи

II етап. Групова робота

**III етап. Обмін інформацією та її аналіз
(визначення якості інформації)**

Вправа «Я - редактор»

Права дитини передбачені законодавством в сфері праці

Відповідно до ст. 21 Закону України «Про охорону дитинства», ст. 188 Кодексу законів про працю України (далі – КЗпП України) дитина *може бути прийнята на роботу* після досягнення нею 16 років або, як виняток, після досягнення 15 років за умови, що її робота не завдаватиме шкоди її

Трудовим законодавством передбачено цілий ряд прав та пільгових умов роботи для неповнолітніх, зокрема:

– *скорочена тривалість робочого часу* зі збереженням оплати праці як за повну тривалість – для працівників віком від 16 до 18 років – 36 годин на тиждень, для осіб віком від 15 до 16 років – 24 години

– *обмеження щодо звільнення з роботи* з ініціативи роботодавця
– тільки за згодою служби у справах дітей (ст. 198 КЗпП)

– *покращенні умови щодо відпусток* неповнолітніх робітників – тривалість у 31 день, призначення в зручний час і т.д. (ст.ст. 75, 195 КЗпП України, ч. 8 ст. 6, п. 3 ч. 7 ст. 10, п. 1 ч. 13 ст. 10, ч. 5 ст. 11, ч. 5 ст. 24 Закону України «Про відпустки»).

Статтею 22 Закону України «Про охорону дитинства», ч. 3 ст. 35 ЦК України передбачено право дитини, якій виповнилося 16 років, *займатися підприємницькою діяльністю*. Дитина реєструється як підприємець за наявності письмової згоди на це батьків.

Продовження вправи «Я - редактор» (для домашнього виконання) *Завдання*

- переглянути додаткову літературу пов'язану законодавством у сфері праці;
- зазначити права та пільгові умови працевлаштування з вашої професії;
- презентувати свою роботу у цифровому форматі.